

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Gordon Hahn

Sammanträdesdatum
2026-01-26

Beteckning
Dnr: 25RS10935

Er beteckning:
Fi2025/01916

Regeringskansliet, Finansdepartementet
Finansdepartementet,
enheten för EU:s ekonomiska politik
103 33 Stockholm

Svar på remiss om Europeiska kommissionens förslag till en europeisk konkurrenskraftsfond inom ramen för nästa fleråriga budgetram 2028–2034

Region Örebro län välkomnar möjligheten att ge inspel till EU kommissionens förordningstexter gällande förslag till en europeisk konkurrenskraftsfond inom ramen för nästa fleråriga budgetram 2028–2034. Region Örebro län välkomnar att konkurrenskraftsfonden **samlar flera EU-program** i ett gemensamt ramverk för att minska antalet fonder och programmålet genom att konsolidera 14 finansieringsinstrument i en enda ram. Detta borde leda till att minska den administrativa bördan och underlätta för regionala aktörer, som små och medelstora företag och Universitet, att söka medel.

Region Örebro län anser **generellt** att förslaget till förordning är otillräckligt för att främja den konkurrenskraft och resiliens som krävs för att möta nuvarande och framtida utmaningar, där insatser utifrån företagens och medborgarnas behov och de territoriella utmaningarna måste vara styrande för insatser. **Smart specialisering** har senaste programperioder gynnat innovation utifrån lokala och regionala förutsättningar på ett mycket kraftfullt sätt. Det är viktigt att dessa erfarenheter och arbete kan fortsätta utvecklas i kommande programperiod, varför Region Örebro län anser att det är avgörande att balansera kravet på att utveckla excellens, spets och satsningar på redan starka miljöer, med att samtidigt skapa förutsättningar för bottom-up-innovation enligt S3-logiken. Detta kräver en regional närvaro och möjlighet till finansiering utifrån regionala behov. Region Örebro län anser att det genomgående saknas tydlighet om den regionala nivån som en viktig aktör i arbetet med att skapa förutsättningar för tillväxt.

Region Örebro län håller med om att **målen och insatsområdena** för

konkurrenskraftsfonden är relevanta och ökar EU:s konkurrenskraft, förenklar och snabbar på EU:s finansiering samt skapar förutsättning för att mobilisera investeringar från andra aktörer. Region Örebro län instämmer med de föreslagna insatsområdena med fokus på grön och digital omställning, civilt och militärt försvar, säkerhet och motståndskraft. Genom dessa insatsområden skapas förutsättning till fler jobb och mer innovation, bättre folkhälsa och hållbarhet, samt ökad säkerhet och beredskap i EU, men kan även med enkelhet kopplas till regional nivå och är av strategisk betydelse för Region Örebro län och dess regionala innovationssystem. Vi stödjer fokus på ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin, hälsa och bioekonomi samt digitalt ledarskap, säkerhet och försvar men understryker vikten av ett helhetstänk och kontinuitet i det europeiska stödsystemet så att stödmottagare har lätt att hitta rätt och att det finns stöd för alla delar i systemet.

Region Örebro län uppmanar till att **bredda perspektivet** på konkurrenskraft och innovation. Att stärka Europas konkurrenskraft sträcker sig långt bortom att främja excellens och innovation inom specifika industriella processer, produkter eller högteknologiska sektorer. En regions konkurrensförmåga formas i lika hög grad av tillgången på kvalificerad personal, talang, kunskap, finansiering och en miljö som gynnar utvecklingen av innovativa lösningar. Regionalt utvecklingsansvarig och regionala aktörer spelar en central roll i att sammanföra kunskapspartner i nära samarbete med innovativa små och medelstora företag. Företag dras i allt högre grad till ekosystem där korsbefruktnings sker mellan akademi och industri, och där samhällsutmaningar aktivt hanteras genom innovation.

Region Örebro län vill särskilt poängtera vikten av att **SME får tillgång** till konkurrenskraftsfonden då de är ryggraden i europeisk konkurrenskraft, varför vi välkomnar fokuset i förslaget på att stärka SME:s konkurrenskraft och tillgång till finansiering, Region Örebro län välkomnar särskilt verktygslådan av olika finansiella instrument som kan matcha SME:s behov under hela investeringsprocessen, och skapa förbättrade möjligheter till att attrahera privat kapital.

Trots dessa positiva delar av fonden för att synliggöra och stärka SME i Europa, ser Region Örebro län en risk för att konkurrensutsatta anbudsförfaranden inte når ut till SME:s då konkurrenskraftsfonden är anpassad efter Horisont Europa som är ett komplext och administrativt krävande program att delta i, särskilt för små aktörer. Därför välkomnar vi att fonden ska omfatta särskilda medel för **projektrådgivning** för att stödja just SME:s och start-ups. Region Örebro län poängterar vikten av att dessa stödfunktioner finns på regional eller lokal nivå och integreras väl med befintliga regionala strukturer. Region Örebro län anser också att det är positivt att kunna finansiera insatser för **kompetensutveckling** inom fondens områden för att öka fondens tillgänglighet bland aktörer som inte har samma erfarenhet av att ansöka om konkurrensutsatta medel.

Region Örebro län anser att **synergier och komplementaritet med andra program** och särskilt de nationella regionala partnerskapsplanerna är viktigt och välkomnar ambitionen att skapa synergier med forskningsprogrammet Horisont Europa. Region Örebro län anser att det är viktigt att det inrättas effektiva mekanismer för synergi mellan europeiska konkurrenskraftfonden och programmen under delad förvaltning, de nationella och regionala partnerskapsplanerna. Därför efterfrågar vi förtydliganden om på vilket sätt synergier förväntas skapas mellan konkurrenskraftfonden och de nationella regionala partnerskapsplanerna, samtidigt som vi anser att möjligheten för medlemsstater att omfördela medel från de nationella regionala partnerskapsplanerna till europeiska konkurrenskraftfonden innebär risker samt ökad intern konkurrens om medlen.

Avslutningsvis instämmer Region Örebro län med **regeringens ståndpunkt** om att konkurrenskraftsfonden ska ge ett tydligt mervärde och att medel ska riktas dit de har störst potential att öka Europas konkurrenskraft. Region Örebro län instämmer i regeringens ståndpunkt om vikten av balans mellan EU-institutionernas inflytande och flexibilitet i genomförandet av konkurrenskraftsfonden, där EU:s medlemsstater **och dess regioner** bör ges vederbörligt inflytande.

För Region Örebro län

Jenny Steen
Regionstyrelsens ordförande

Rickard Simonsson
Regiondirektör